

Dobrá praxe v Olomouckém kraji

Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva, z.s. (dále také jako „PPO“) je neziskovou organizací, jež mimo jiné poskytuje registrovanou sociální službu terénní programy s názvem „Návrat do společnosti“. Posláním organizace v rámci této služby je prosazovat práva a oprávněné zájmy znevýhodněných osob, posilovat jejich samostatnou odpovědnost za svůj život a za vlastní sociální situaci a přispívat k soudržnosti celé společnosti.

„Všechno nebo nic“

V rámci poskytované služby se často pracovníci setkávají s problémy občanů Olomouckého kraje, které mohou v určitý okamžik rozhodnout buď o novém začátku nebo o reálném ohrožení následujícího způsobu života.

Jedním z mnoha případů, kde se velmi dobře podařilo naplnit poslání organizace v rámci poskytované služby je spolupráce s paní K, která byla navázána na základě telefonického rozhovoru, kdy paní K žádala o radu v oblasti insolvence a komunikace s insolvenčním soudem. Uchazečka o službu prošla 5-ti lety v režimu insolvence a následně obdržela rozhodnutí, kde soud konstatoval, že ačkoli oddlužením prošla, neosvobozuje jí od hrazení dalších dluhů. Paní K by se tak ocitla v situaci, kdy oddlužením vlastně prošla zbytečně. Proti tomuto rozhodnutí měla paní K v úmyslu se s pomocí PPO odvolat, ale běžel jí už poslední den lhůty pro možné odvolání se v termínu. S paní K bylo dohodnuto, že zmíněné rozhodnutí zašle e-mailem a bude jí poskytnuta alespoň nejnutnější pomoc ve smyslu, jak správně odvolání napsat po formální stránce a jaké (pravdivé) agumenty uvést po stránce obsahové.

Na základě poskytnutých informací si paní K sepsala sama ručně odvolání, které odeslala insolvenčnímu soudu. Přibližně za jeden měsíc znovu telefonovala s tím, že obdržela od soudu žádost o doplnění odvolání. Jelikož tentokrát uchazečka zavolala s dostatečným předstihem, bylo možné se s ní osobně sejít, uzavřít s ní smlouvu o poskytování sociální služby a podrobněji její situaci probrat.

Popis hlavního problému

Paní K během rozhovoru uvedla (a z písemné dokumentace vyplývalo), že v průběhu plnění oddlužení po prvním roce neočekávaně otěhotněla a přišla tak o příjem, zároveň však neměla potřebnou podporu otce dítěte. Byla tedy matkou samoživitelkou a po prvním roce její platební morálka značně upadla. Pozitivní zprávou a pro paní K polehčující okolností bylo, že se jí během prvního roku oddlužení podařilo uhradit o něco málo více než 30 % celkové dlužné částky a splnila tak jednu ze základních podmínek oddlužení. Pokud by paní K neotěhotněla, bylo více než pravděpodobné, že by uhradila 100% svých závazků.

Hlavním argumentem soudu proti osvobození paní K od dluhů bylo, že jí v průběhu 5-ti let v režimu oddlužení vznikly další dva dluhy – jeden z nich za komunální odpad a jeden vůči insolvenční správce.

Řešení dané situace

Právnička PPO a sociální pracovnice nejdříve uživatele služeb vysvětlily v jaké fázi problému se nachází a upozornily na velmi vysoké riziko, že je v této fázi už zvrácení rozhodnutí velmi nepravděpodobné. Následně společně doplnily odvolání paní K. Hlavními argumenty pro oddlužení paní K bylo jednak to, že se jí podařilo uhradit více než 30% dlužné částky již během prvního roku, kdy následně byla na mateřské a rodičovské dovolené a neměla tedy možnost hradit své pohledávky v řádné výši. Dále pak bylo důležité sdělit, že ani jeden z dluhů, které byly paní K vytýkány nevznikly jejím aktivním konáním (nesjednala si smlouvu o úvěru, nevypůjčila si peníze jiným způsobem, nezakoupila předmět na splátky), nýbrž kvůli tomu, že se jako matka samoživitelka ocitla ve velké finanční tísní. Přesto odkládala každý měsíc alespoň několik set korun, které odesílala na účet insolvenční správce a umořovala tak prohlubující se dluh, čímž prokázala zodpovědný přístup k celému problému.

Po odeslání odvolání spolupráce pokračovala a byla rozšířena také o spolupráci týkající se dluhu za komunální odpad. Bylo také dohodnuto, že jako součást zakázky týkající se samotné insolvence, začne paní K hradit splátky insolvenční správce. Paní K byla provázena celým procesem, komunikací s věřiteli, vyřizováním běžných záležitostí, byl jí vysvětlován obsah písemností a vždy nabízeny možnosti řešení, ze kterých si sama uživatelka volila ty nejpříjemnější pro ni. Trvalo několik měsíců, než obdržela konečné rozhodnutí od soudu a za tu dobu stihla paní K splatit insolvenční správce cca 12 tis. Kč, velkou část dluhu za odpady a zabránilo se také vzniku dluhů dlužníků. Vrchní soud podané odvolání shledal důvodným a předchozí rozhodnutí soudu změnil tak, že se paní K oddlužuje. Kladné rozhodnutí, jímž byla paní K osvobozena od hrazení zbytku dluhů, bylo pro budoucí život její rodiny zcela zásadní. Paní K tak procesem oddlužení neprošla zbytečně. Dostala novou šanci a tedy i chuť do života.